

บันทึกข้อความ

กรมประชาสัมพันธ์
เลขที่ ๖๓๓๓
วันที่ ๑๕ มิ.ค. ๒๕๕๕
เวลา ๖๕.๓๐ น.

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ศูนย์บริการประชาชน โทร. ๐ ๒๖๒๖ ๒๕๕๕

ที่ นร ๐๑๐๕.๐๕/๖๑๗๕๗๖ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการชุมนุมเรียกร้อง

๑) เรียน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๗๑ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๕ เรียน แจ้งว่า ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ นายกรัฐมนตรี เสนอว่า กรณีที่มีการชุมนุมเรียกร้องของประชาชนกลุ่มต่างๆ ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบควรติดตามข่าวสารและความเคลื่อนไหวอย่างใกล้ชิด และเข้าไปแก้ไขปัญหาย่างรวดเร็ว โดยชี้แจงทำความเข้าใจหรือเจรจาต่อรองกับผู้ชุมนุมตั้งแต่ต้น เพื่อให้ได้ข้อยุติและไม่ให้การชุมนุมฯ ดังกล่าวขยายตัว บานปลายหรือมีความรุนแรงเกิดขึ้น จนส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตและการสัญจรไปมาของประชาชนโดยรวม ดังนั้น จึงเห็นควรให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบถือปฏิบัติ ตามแนวทาง ดังนี้

๑. กรณีเกิดการชุมนุมเรียกร้องในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบในเรื่องที่มีผู้ชุมนุมเรียกร้องและหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับเหตุการณ์ฯ ดังกล่าว ติดตามสถานการณ์โดยประสานงานด้านการข่าวอย่างใกล้ชิด กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และลงพื้นที่เกิดเหตุเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาให้เป็นที่ยุติโดยเร็ว

๒. กรณีเกิดการชุมนุมเรียกร้องในพื้นที่จังหวัดต่างๆ

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกิดเหตุการณ์เป็นผู้รับผิดชอบติดตามสถานการณ์และดำเนินการ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาให้เป็นที่ยุติโดยเร็ว และในกรณีที่ยังไม่สามารถชี้แจง ทำความเข้าใจให้ยกเลิกการชุมนุมได้ ให้ความสำคัญดูแลไม่ให้เกิดการเคลื่อนย้ายผู้ชุมนุมออกนอกพื้นที่จังหวัดด้วย

ทั้งนี้ กรณีเหตุการณ์ชุมนุมใดเป็นเรื่องสำคัญ อ่อนไหว หรืออาจมีผลกระทบสูงให้ผู้รับผิดชอบ (ตามข้อ ๑ และ ๒) รับรายงานข้อมูลให้นายกรัฐมนตรีและผู้บังคับบัญชาระดับสูงทราบโดยด่วนในโอกาสแรก ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ และให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ และ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ (เรื่อง หลักการและแนวทางการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในการชุมนุมเรียกร้อง) ด้วย ดังรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

๒) เรียน รปส. (นางเดือนใจ)

เกี่ยวกับเรื่องนี้ เห็นสมควรมอบให้ สลก. แจ้งเวียนให้ ทราบและถือปฏิบัติตาม มติ ครม. ต่อไป จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบตามเสนอ กรุณาสั่งการ

(นายเสมอ นิมเงิน)
ลนค.
๑๙ มี.ค. ๕๕

ผู้ประสานงาน - นายสาธิต สุทธิเสริม ๐๘ ๑๓๗๑ ๖๓๒๘

รปส. (นางเดือนใจ สิ้นสุดวง)..... 1520

(นายพันธุ์ชัย วัฒนชัย)
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑) - ทราบ
- ดำเนินการตามเสนอ

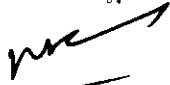
(นางเดือนใจ สิ้นสุดวง)
รปส.
20 มี.ค. 2555

ฝ่ายสารบรรณ ๒๑ มี.ค. ๒๕๕๕

๕

ที่ นร ๐๒๐๑.๐๑/ว ๕๙๙

เรียน พล.ต.ท. พล.ต.อ. และข้าราชการตำรวจ
เพื่อไปรื้อถอนและเก็บกู้วัตถุระเบิด

(นายเสมอ นิ่มจิม)
เลขาธิการกรม

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๗๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๖ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการชุมนุมเรียกร้อง

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๗๐ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๑๑๗ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ และ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕) เกี่ยวกับเรื่อง หลักการและแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษในการชุมนุมเรียกร้อง มาเพื่อทราบความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ นายกรัฐมนตรีเสนอว่า กรณีมีการชุมนุมเรียกร้องของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบควรติดตามข่าวสารและความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด และเข้าไปแก้ไขปัญหให้รวดเร็ว โดยชี้แจงทำความเข้าใจหรือเจรจาต่อรองกับผู้ชุมนุมตั้งแต่ต้น เพื่อให้ได้ข้อยุติและไม่ให้การชุมนุมฯ ดังกล่าวขยายตัว บานปลาย หรือมีความรุนแรงเกิดขึ้น จนส่งผลกระทบต่ออารังชีวิตและการสัญจรไปมาของประชาชนโดยรวม ดังนั้น จึงเห็นควรให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบถือปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้

๑. กรณีเกิดการชุมนุมเรียกร้องในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๕-๘ ๓. ก. 2555

ให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบในเรื่องที่มีผู้ชุมนุมเรียกร้องและหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจ

หน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับเหตุการณ์ฯ ดังกล่าว ติดตามสถานการณ์โดยประสานงานด้านการข่าวอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กองบัญชาการตำรวจสันติบาล) และสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นต้น และลงพื้นที่เกิดเหตุเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหให้เป็นที่ยุติโดยเร็ว

๒. กรณีเกิดการชุมนุมเรียกร้องในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกิดเหตุการณ์เป็นผู้รับผิดชอบติดตามสถานการณ์ และดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหให้เป็นที่ยุติโดยเร็ว และในกรณีที่ยังไม่สามารถชี้แจงทำความเข้าใจให้ยกเลิกการชุมนุมได้ ให้ควบคุมดูแลไม่ให้มีการเคลื่อนย้ายผู้ชุมนุมออกนอกพื้นที่จังหวัดด้วย

ทั้งนี้ กรณีเหตุการณ์ชุมนุมใดเป็นเรื่องสำคัญ อ่อนไหว หรืออาจมีผลกระทบสูง ให้ผู้รับผิดชอบ (ตามข้อ ๑ และ ๒) รีบรายงานข้อมูลให้นายกรัฐมนตรีและผู้บังคับบัญชาระดับสูงทราบโดยด่วน ในโอกาสแรก

/ซึ่งคณะรัฐมนตรี...

ส.ป.อ.

ส.ป.ช.

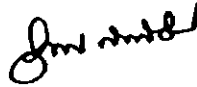
๕๐.๕๕

๙ มีนาคม ๒๕๕๕

ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ และให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ และวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ (เรื่อง หลักการและแนวทางการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในการชุมนุมเรียกร้อง) ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๗๑

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
รับที่..... 6830
วันที่ ๖ มี.ค.๕๕ เวลา 15.00 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๖ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการชุมนุมเรียกร้อง

ส่ง (ผปรท) เรียง เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

6 มี.ค.๕๕

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๗๐ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๑๑๓ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ และ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕) เกี่ยวกับเรื่อง หลักการและแนวทางการแก้ไขปัญหาคความรุนแรงในการชุมนุมเรียกร้อง มาเพื่อทราบความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ นายกรัฐมนตรีเสนอว่า กรณีมีการชุมนุมเรียกร้องของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบควรติดตามข่าวสารและความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด และเข้าไปแก้ไขปัญหให้รวดเร็ว โดยชี้แจงทำความเข้าใจ หรือเจรจาต่อรองกับผู้ชุมนุมตั้งแต่ต้น เพื่อให้ได้ข้อยุติและไม่ให้การชุมนุมฯ ดังกล่าวขยายตัว บานปลาย หรือมีความรุนแรงเกิดขึ้น จนส่งผลกระทบต่ออารังชีวิตและการสัญจรไปมาของประชาชนโดยรวม ดังนั้น จึงเห็นควรให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบถือปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้

๑. กรณีเกิดการชุมนุมเรียกร้องในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบในเรื่องที่มีผู้ชุมนุมเรียกร้องและหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับเหตุการณ์ฯ ดังกล่าว ติดตามสถานการณ์โดยประสานงานด้านการข่าวอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กองบัญชาการตำรวจสันติบาล) และสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นต้น และลงพื้นที่เกิดเหตุ เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหให้เป็นที่ยุติโดยเร็ว

๒. กรณีเกิดการชุมนุมเรียกร้องในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกิดเหตุการณ์เป็นผู้รับผิดชอบติดตามสถานการณ์ และดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหให้เป็นที่ยุติโดยเร็ว และในกรณีที่ยังไม่สามารถชี้แจงทำความเข้าใจให้ยกเลิกการชุมนุมได้ ให้ควบคุมดูแลไม่ให้มีการเคลื่อนย้ายผู้ชุมนุม ออกนอกพื้นที่จังหวัดด้วย .

ทั้งนี้ กรณีเหตุการณ์ชุมนุมใดเป็นเรื่องสำคัญ อ่อนไหว หรืออาจมีผลกระทบสูง ให้ผู้รับผิดชอบ (ตามข้อ ๑ และ ๒) รีบรายงานข้อมูลให้นายกรัฐมนตรีและผู้บังคับบัญชาระดับสูงทราบโดยด่วน ในโอกาสแรก

/ซึ่งคณะรัฐมนตรี...

ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ และให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ และวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ (เรื่อง หลักการและแนวทางการแก้ไขปัญหาคาความรุนแรงในการชุมนุมเรียกร้อง) ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๒
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔
www.cabinet.thaigov.go.th
(๐๔๕๕-๐๒-๒๒ ส. ยินยัน ลงพื้นที่) นันทน์กัณ

พ่วงที่สุด

ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๗๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง หลักการและแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษในการชุมนุมเรียกร้อง

กราบเรียน/เรียน นรม., รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง ทบวง กรม

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ นายกรัฐมนตรีเสนอว่า ในช่วงนี้การชุมนุมเรียกร้องของกลุ่มต่าง ๆ มักมีพฤติกรรมรุนแรงขึ้น เช่น การบุกกรุกสถานที่ราชการ และทำลายทรัพย์สิน การปิดถนน และต่อมายังลุกลามไปถึงขั้นมีการบุกกรุกที่ดินและทำลายทรัพย์สินของเอกชน ดังที่ปรากฏในบางจังหวัดในภาคเหนือ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าว เป็นการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อประชาชนโดยทั่วไป ทรัพย์สินของราชการและเอกชน ต้องเสียหาย และโดยที่เรื่องนี้รัฐบาลได้มีนโยบายและมติคณะรัฐมนตรีหลายครั้งให้รัฐมนตรีและข้าราชการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องยึดหลักการและแนวทางในการแก้ไขปัญหามลพิษของชุมนุมโดยใช้หลักเมตตาธรรมควบคู่หลักนิติธรรม แต่หากกลุ่มผู้ชุมนุมทำผิดกฎหมาย ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการและเอกชน เป็นการกระทำเกินกว่าการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญของตน ในทางตรงกันข้าม กลับเป็นการละเมิดสิทธิตามรัฐธรรมนูญของผู้อื่น บางครั้งมีการใช้วิธีการรุนแรง หรือไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงและเงื่อนไขที่ได้เจรจาตกลงไว้แล้ว ดังนั้น ถ้าเป็นเช่นนี้อีก ก็อาจไม่ต้องมีการเจรจาหรือช่วยเหลือใด ๆ หากผู้ใดกระทำผิดกฎหมายหรือทำให้ทรัพย์สินของทางราชการหรือเอกชนเสียหาย ก็ให้ดำเนินการตามกฎหมายอย่างจริงจัง และขอให้หัวหน้าส่วนราชการและผู้บริหารรัฐวิสาหกิจได้กำชับข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ โดยเฉพาะผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้บังคับบัญชาตำรวจในระดับจังหวัดให้ถือปฏิบัติตามหลักการและแนวทางดังกล่าวข้างต้นโดยเคร่งครัด ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว ลงมติเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ

จึงกราบเรียนยืนยันมา / จึงเรียนยืนยันมา / จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ(อย่างยิ่ง)

(นายวิชาญ เจริญงาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

30 เม.ย. 2555

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๒๖ - ๗
โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๐๖๔ (๖๗10)

หมายเหตุ - นรม., จึงกราบเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้ รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง ทบวง กรม ทราบด้วยแล้ว
- รอง-นรม., รัฐ-นร., จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม ทราบด้วยแล้ว

ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๑๑๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๔ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง หลักการและแนวทางการแก้ไขปัญหาคาความรุนแรงในการชุมนุมเรียกร้อง

กราบเรียน/เรียน นรม., รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง ทบวง กรม

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ นายกรัฐมนตรี เสนอว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ เห็นชอบหลักการและแนวทางแก้ไขปัญหาคาความรุนแรงในการชุมนุมเรียกร้องของกลุ่มต่าง ๆ โดยให้ข้าราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการโดยใช้หลักเมตตาธรรมควบคู่หลักนิติธรรม แต่หากผู้ชุมนุมกระทำผิดกฎหมาย ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการและเอกชน เป็นการกระทำเกินกว่าการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญของตน และเป็นการละเมิดสิทธิตามรัฐธรรมนูญของผู้อื่น มีการใช้วิธีการรุนแรงหรือไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงและเงื่อนไขที่ได้เจรจาตกลงไว้แล้ว หรือทำให้ทรัพย์สินของทางราชการหรือเอกชนเสียหาย ก็ให้ดำเนินการตามกฎหมายอย่างจริงจัง และให้หัวหน้าส่วนราชการและผู้บริหารรัฐวิสาหกิจได้กำชับข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ โดยเฉพาะผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้บังคับบัญชาตำรวจในระดับจังหวัดให้ถือปฏิบัติตามหลักการและแนวทางดังกล่าวข้างต้น โดยเคร่งครัด นั้น โดยที่ยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในแนวทางปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวสมควรชักจูงเพื่อให้การปฏิบัติมีความถูกต้องตรงกันว่า การที่มีมติเช่นนี้ ก็เพื่อให้ข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีหลักและแนวทางเพื่อยึดถือปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน อยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องและเป็นธรรมกับทุกฝ่าย เพราะถ้าไม่กำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติไว้ หากเกิดการชุมนุมเรียกร้องที่รุนแรงก็จะมีผู้ใดเข้ารับผิดชอบดำเนินการ หรืออาจมีการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการรุนแรงเกินขอบเขตอันจะนำไปสู่ปัญหาที่บานปลายยากแก่การแก้ไข ดังนั้น ขอให้ข้าราชการและพนักงาน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบดำเนินการตามแนวทางดังนี้

๑. การใช้หลักเมตตาธรรม ต้องตั้งสมมติฐานก่อนว่า ผู้มาชุมนุมเรียกร้องมีความเดือดร้อนและมีความทุกข์จริง ๆ ซึ่งต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือ ข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบก็ต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงว่ามีความเดือดร้อนและมีความทุกข์ตามข้อเรียกร้องจริงหรือไม่ ถ้ามีจริงก็ต้องให้การช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่

๒. การใช้หลักกฎหมาย หากผู้ชุมนุมเรียกร้องใช้วิธีการรุนแรง โดยกระทำผิดกฎหมาย และเป็นการละเมิดสิทธิของผู้อื่น ให้ข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบใช้วิธีการเจรจา ก่อน โดยเสนอแนะให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย หากไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือยังคงมีการกระทำ ที่ก้าวร้าว รุนแรง ก็ให้ดำเนินการตามกฎหมาย โดยให้ดำเนินการในระดับด้อยที่ด้อยอาศัย และต้องมองว่า ทุกคนเป็นผู้ร่วมชาติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว ลงมติรับทราบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ

จึงกราบเรียนยืนยันมา / จึงเรียนยืนยันมา / จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ(อย่างยิ่ง)

(นายวิชณุ เครืองาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- 9 ส.ค. 2545

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๖ - ๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔ <7aw47>

หมายเหตุ - นรม., จึงกราบเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้ รอง-นรม. รัฐ-นร. กระทรวง ทบวง กรม
ทราบด้วยแล้ว

- รอง-นรม. รัฐ-นร. จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม ทราบด้วยแล้ว